

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Renvntiatione. Titulus IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

Archiepiscopus alteri Archiepiscopo Pallium suum accommodare non potest, c. ad hac, eod.

Archiepiscopus extra suam provinciam, Pallio uti non potest, et si hoc habeat consuetudo, d. c. ex tuarum, eod.

DE RENUNTIATIONE.

Titulus IX.

Continuatio.

Contingit, Prælatum iuri, ex postulatione, electione, vel translatione, sibi competenti renuntiare. qui renuntiandi actus ab Ecclesia, in qua Prælatus præfecturam, vel dignitatem obtinuit, exemplo translationis, discessionem inducit.

Quid est Renuntiatio?

Renuntiatio est abdicatio dignitatis, personatus, prælaturæ, beneficij collati, vel iuris sibi competentis, ex causa Capitulo, vel Superiori permittenti facta, c. cum inter, c. ad supplicationem, c. admonet, extr. de renunt.

Quotuplex Renuntiatio?

Est Renuntiatio duplex, spontanea & coacta. Spontanea dicitur, quando renuntians libera voluntate, legitimam ob causam, & ad cessionem sufficientem in manus Superioris resignat, c. super hoc, extr. eod.

Quid Coacta?

Coacta est, quæ non spontè, sed vi, metu, oppres-

oppressione, interuētu pecuniæ, vel illicita promissione (quæ ferè semper à malo est) & nulla iusta ex causa, extorquetur, d. c. super hoc, extr. eod. Clem. si te præbendam, eod.

Quæ causa Efficiens?

Causa efficiens spontanæ renuntiationis est, volūtas personæ, ad quam ius, cui renuntiat, spectat, c. ad Apostolicam, & c. statuimus, extr. de regula, c. vlt. extr. de crimine falsi.

Quæ Materia?

Prælatuæ beneficium, ius proprium quod in præsentem competit, & in fauorem renuntiantis introductum est, non, si fuerit alienū, non cōpetēs, & in odium aliorū, vel totius Collegij, vel vniuersitatis inductū fauore. Vnde clericus priuilegio, quod habetur in c. si quis suadente, 17. q. 4. non renuntiat. Et regulare est, quod iuri alieno, vel non competenti renuntiarum non possit, licet ius competiturum pacto remittatur, vt tradit Alc. in l. 1. C. de pactis.

Quæ Forma?

Forma renuntiationis spontanæ est, vt renuntians permissu Superioris iustæ causæ impellentis recitatione in manus eius, ius sibi competens, liberè & spontè per verbū resignationis simpliciter, vel adhibito iuramento resignet. Vt si Episcopus sit: in manus Pape, si Prælati: in manus Episcopi, si clericus: in manus Episcopi, Capituli, vel Prælati, huiusmodi beneficium, cui renuntiat, conferendi, confirmandi, & instituendi potestatem habentis, c. quod in dubijs, extr. eod. 18. quæst. 2. c. abbas. 7. quæst. 1. c. non oportet, 33. quæst. 5. c. mulier.

Quæ

Quæ causæ iustæ Renunciandi?

Iustæ causæ, ob quas à Superiore recipienda est renunciatio, sunt sex: scilicet, conscientia criminis, debilitas corporis, defectus scientiæ, malitia plebis, graue scandalum, & personæ irregularitas. Comprehendunturq; his versibus:

Debilis, ignarus, malè conscius, irregularis,

Quem mala plebs odit, dans scādala, cedere possit.
c. post translationē, & c. nisi iam pridē, extr. eod.

Cuius criminis conscientia admittit Renunciationem?

Primò igitur conscientia criminis præstat cediendi licentiam, non cuiuslibet, sed duntaxat illius, propter quod, ipsius officij executio, post peractam pœnitentiam, impeditur: vt est simonia, 1. q. 1. c. erga simoniacos. Notatur de hoc in c. penul. & c. apostata, extr. de apost. c. fin. & c. schisma, de schif. c. 1. vbi notatur, 7. quæst. 1. c. factus, 16. quæst. 7. c. si quis deinceps.

2. Si in electione non sit seruata Forma, in c. quia oportet, extr. de elect.

3. Quodlibet crimen, quod ipso iure irrogat infamiam, 3. quæst. 7. §. porrò, quia talis infamia per pœnitentiam aboleri non potest, 2. quæst. 3. §. hinc colligitur.

Quæ debilitas corporis?

Secundò. Debilitas corporis, quæ ex infirmitate, vel senectute procedit. Nec tamen omnis, sed illa solummodo, per quam impotens redditur,

tur,

tur, ad exequendum officium pastorale, c. nisi
cùm pridem, §. alia verò. extr. eod. 7. quæst. 1. c.
quia frater.

Qualis defectus scientiæ?

Tertiò. Ob defectum scientiæ quis petere po-
test celsionem, si non didicerit ea, quæ ad offi-
cium suum pertinent, 38. dist. c. 1. & seq. Licet e-
nim defectus non sit peccatū, sed pœna, 15. quæst.
1. §. 1. hîc tamen negligentia discendi pro pecca-
to habenda est, d. dist. 38.

Quæ malitia plebis?

Quartò. Malitia plebis ad renuntiandum im-
pellit. Quando plebs aded duræ ceruicis exi-
stit, vt proficere nequeat apud ipsam, sed pro-
pter eius pertinaciam quò magis satagit, eò ma-
gis iusto iudicio deficere permittatur, c. nisi cùm
pridem, §. propter malitiam, eod.

*Malitia plebis in quibus con-
sistit?*

Malitia plebis in persecutione extrinseca, &
persecutione intrinseca, obseruata quadam di-
stinctione, versatur.

Quæ extrinseca persecutio?

Extrinseca intelligitur, quæ consistit in ma-
nifestis, & præcis inimicis Ecclesiæ, qui nos per-
sequuntur. Et tunc aut solus Prælati queritur,
aut totus clerus, aut tota Ecclesia. Si solus Præla-
tus, aut eo recedente tuta est Ecclesiæ salus: & fu-
giat, si non: ponat animam pro ouibus, d. c. ni
cùm

cum pridem, §. non tamen. Si totus clerus queritur, si aliàs potest cõsuli Ecclesiæ, totus clerus fugiat cum Prælato: si non potest cõsuli, remanent cum Prælato, vel omnes, vel quidam ex his. Si est altercatio inter eos, de remansuris, res forte dirimatur, 26. quæst. 2. c. fors. Si autem tota Ecclesia queritur, & fides impugnatur, tunc non fugiat, sed omnes ex aduersa pro domo Israel cõsurgant, 43. dist. c. sit rector.

Quæ intrinseca persecutio?

Intrinseca persecutio dicitur, quæ consistit in subditis præfractæ naturæ, qui corrigi nolunt, & se sanæ doctriinæ opponunt. Et tunc aut subditi omnes sunt mali, aut etiam quidã boni: si boni sunt admixti malis, eos non deferret, 23. quæst. 4. c. tu bonus: si mali omnes sunt, aut spes est de correctione; & non sunt deferendi; si nulla spes, sunt deferendi, vt in fin. c. vlt. imò, 33. quæst. 7. c. igitur.

Quod scandalum?

Quintò. Scandalum causam præbet renuntiationi, per cuius euitationem non committitur peccatum: alioquin vtilius scandalum nasci permittitur, quàm vt veritas bonæ vitæ, vel iustitiæ deseratur, c. qui scandalizauerit, de reg. iur.

Quæ irregularitas?

Sextò. Personæ irregularitas omnis, quæ ordinationi clericali, absque dispensatione præstat impedimentum: Vt sunt bigamiæ, vitium nata-

matalium, & huiusmodi generis, c. cū in cūctis,
extr. de elect. c. non confidat, 50. dist.

*Qui effectus spontaneæ Renuntia-
tionis?*

Effectus spontaneæ renuntiationis est, pri-
uatio iuris, vel beneficij, cui renuntiatum est, in-
tantū, vt qui semel legitimè beneficio renun-
tiauit, illud repetere non possit, c. ex transmissa,
& c. in præsentia, extr. eod. Et licet renuntiatio
ex parte eius personæ cui renuntiat, nulla sit,
tamen beneficio, cui nulliter renuntiauit, priua-
tur, c. quod in dubijs, extr. eod. Nota tamen, cū
renuntiatio sit stricti iuris, eam nō ad aliud, sed
ad ipsum beneficium, cui renuntiat, restringē-
dam esse, nisi ex causa criminis cessio facta esset,
c. ad translationem, extr. eod.

*Quæ cognatæ spontaneæ Renun-
tiationis?*

Cognatæ sunt, submissio gratiæ, translatio,
dimissio, abiuratio, c. veniens, & c. super hoc,
extr. eod.

Quæ Adiacentiæ?

Adiacentiæ sunt, prouisio, absolutio, &c.

Quæ Pugnantiæ?

Pugnantiæ sunt, coacta renuntiatio, subtra-
ctio iuris, deiectio, & denegata licentia Papæ, va-
na & temeraria, nullaq; ex causa resignatio facta.

Quæ

*Quæ causa efficiens & procatartica
coactæ Renuntiationis?*

Causa efficiens & procatartica coactæ renuntiationis sunt: vis, dolus, metus, terror, potetia, illicita promissio, d. c. super hoc, eod.

Quæ Forma?

Forma est, vt renuntians vi oppressus, vel dolo circumuentus, non requisito Superiore, absq; iustæ causæ allegatione, statim Episcopatum, præfecturam, personatum, beneficiumq;e, vel, quoduis aliud sibi competens ius, in manus potentioris, non habentis facultatem acceptandicessionem, resignet, d. c. super hoc.

Qui Effectus?

Effectus est: quod, nulla probatione spontaneæ renuntiationis Rei admissa, sed tantum probata spoliatio, siue renuntiatio præcedat spoliationem, siue sequatur, non impediatur restitutio, d. c. super hoc. Si tamen non iuri beneficii tantum, sed etiam petitioni restitutionis, per pactum, renuntiatum fuerit, locus non datur restitutioni, d. c. super hoc, extr. eod.

Quæ Cognata?

Cognata sunt, spoliatio, simonia, quoad illicitam promissionem, &c.

Quæ Adiacentia?

Adiacentia, vis, metus, dolus, culpa, potetia, illicita promissio, turpitude, malitia.

Quæ

Quæ Pugnantiæ?

Pugnantiæ sunt, spontanea celsio, religio, fidelitas, turpitudine, & impietas renūciantis, spectata autoritas & dignitas eius, in cuius manus renuntiatur.

AXIOMATA ET SENTENTIAE.

Illegitimi, si parentum vitia non sequuntur, ad dignitates, cum dispensatione, admittuntur. Illo tamen discretionis adhibito moderamine, ut inter nothos, manzeres, naturales, & spurios, distinguatur, c. nisi §. vnde patet, extr. eod.

Negantis factum per rerum naturā nulla est probatio, c. super hoc, eod.

Dolus suus nemini patrocinari debet, Clem. si te præbendam, eod.

Nō extenditur iuramentum ad ea, de quibus in iuramento cogitatum non fuit, c. cum inter, eod.

Actoris probationes admittendæ sunt super implicita assertionem, d. c. super hoc.

Si intentetur possessoriū Reo nulla probationes sunt admittendæ: secus si petitorium. Ratio est: Quia in possessorio ei fit modicū præiudicium, cum statim possit de proprietate agere, petitorio, cum econtrā agenti rei iudicata obstet exceptio, d. c. super hoc.

Post sententiam non sunt proponendæ peremptoriæ exceptiones, d. c. super hoc.

Duobus testibus de affirmatione deponentibus plus creditur, quàm mille de negatione testificantibus, c. 1. extr. quod metus causa.

F

Quæ

Qui metu vendidit, recipiendo precium, nō videtur renunciare actioni.

Licet falsa causa subijciantur in sententia, tamen sententia tenet, quia non est contra ius scriptum, sed ius litigatoris, c. in presentia, eod.

Maius malum minori est consideratione preferendum, 7. q. 1. omnes, 2. q. 3. c. si quis.

Publica utilitas pfertur priuata, 7. q. 1. c. mutatiōes.

Nonnūquam corporis infirmitas fortitudinem cordis augmentat, d. c. nisi, eod.

Iudex non semper ad vnā speciem probationis applicare mentem suam, sed ex confessionibus, depositionibus, allegationibus, & alijs, quæ in eius presentia proponuntur formare animi sui motum debet. Et tanta sit authoritas iudicialis, vt semper pro ipso presumatur, donec contra ipsum aliquid legitime comprobetur, c. in presentia, eod.

Quantocunq; virtutum flore refulgeat quis, & in se charitatem non habeat, nihil videtur habere. Nulla siquidem maior charitas poterit esse, quàm vt animam suam ponat quis pro amicis suis, c. nisi cum pridem, §. quippe, eod.

DE SUPPLENDA NEGLIGENTIA Prælatorum.

Titulus X.

Continuatio.

Prælati Ecclesiarum non sunt adeo diligentes, vt commisi muneris functio, aliquam repræ